BESLUT

RÅDETS BESLUT (EU) 2016/541

av den 15 februari 2016

med föreläggande till Grekland att vidta de åtgärder för att minska underskottet som anses nödvändiga i syfte att komma till rätta med situationen med ett alltför stort underskott (2015/1410) [1]

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 126.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

(1) I artikel 126 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) slås fast att medlemsstater ska undvika alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser och i detta syfte föreskrivs förfarandet vid alltför stora underskott. Stabilitets- och tillväxtpakten, som i sin korrigerande del tillämpar förfarandet vid alltför stora underskott, anger den ram till stöd för politiska åtgärder som syftar till en snabb återgång till sunda offentliga finanser med beaktande av den ekonomiska situationen.

(2) Den 27 april 2009 beslutade rådet i enlighet med artikel 104.6 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen att det förelåg ett alltför stort underskott i Grekland.

(3) Den 10 maj 2010 antog rådet beslut 2010/320/EU [2] riktat till Grekland i enlighet med artikel 126.9 och artikel 136 i EUF-fördraget med syftet att förstärka och skärpa den finanspolitiska övervakningen samt förelägga landet att vidta de åtgärder för att minska underskottet som ansågs vara nödvändiga för att komma till rätta med situationen med ett alltför stort underskott inom tidsfristen 2014. Rådet fastställde 2014 som tidsfrist för att korrigera det alltför stora underskottet liksom årliga mål för det offentliga underskottet.

(4) Beslut 2010/320/EU har flera gånger ändrats väsentligt. Med anledning av nya ändringar omarbetades det av tydlighetsskäl den 12 juli 2011 genom rådets beslut 2011/734/EU [3]. Därefter ändrades detta beslut avsevärt flera gånger mellan den 8 juli 2011 och december 2012 [4].

(5) Den mycket allvarliga försämringen av Greklands finansiella läge föranledde medlemsstaterna i euroområdet att besluta om att bevilja Grekland stabilitetsstöd, i syfte att säkerställa den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet, i förening med multilateralt bistånd från Internationella valutafonden. Från maj 2010 till juni 2015 tog euroområdets medlemsstaters stöd formen av både en bilateral lånefacilitet för Grekland och ett lån från Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF). Långivarnas stöd åtföljdes av omfattande politiska villkor, inbegripet Greklands efterlevnad av rådets beslut 2011/734/EU och dess senare ändringar.

(6) Den 8 juli 2015 begärde Grekland ekonomisk hjälp från Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) i form av ett treårigt lån, och den 12 juli 2015 nåddes en principöverenskommelse om ett lån på upp till 86 000 miljoner EUR till Grekland. Den 17 juli gav ESM:s styrelse Europeiska kommissionen, i samråd med Europeiska

[1] Denna akt har ursprungligen antagits endast på engelska och har offentliggjorts i EUT L 219, 20.8.2015, s. 8.
[2] EUT L 145, 11.6.2010, s. 6.
[3] EUT L 296, 15.11.2011, s. 38.
[4] Rådets beslut 2011/791/EU av den 8 november 2011 (EUT L 320, 3.12.2011, s. 28), rådets beslut 2012/211/EU av den 13 mars 2012 (EUT L 113, 25.4.2012, s. 8), rådets beslut 2013/6/EU av den 4 december 2012 (EUT L 4, 9.1.2013, s. 40).

centralbanken och Internationella valutafonden, uppdraget att förhandla fram ett samförståndsavtal som preciserar de politiska villkoren för ekonomiskt bistånd för perioden 2015–2018 i enlighet med artikel 13.3 i ESM-fördraget.

(7) I enlighet med rådets och Europaparlamentets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har eller hotas av allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet ([1]), särskilt artikel 7, måste en medlemsstat som begär ekonomiskt bistånd från ESM förbereda ett makroekonomiskt anpassningsprogram (nedan kallat *programmet*) för godkännande av rådet. Ett sådant program bör säkerställa antagandet av en rad reformer som krävs för att förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna och regelverket.

(8) Det program som Grekland förberett godkändes genom rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544 ([2]).

(9) I artikel 10.2 b i förordning (EU) nr 472/2013 slås också fast att, om en medlemsstat som föreläggs ett makroekonomiskt anpassningsprogram enligt artikel 7 i den förordningen också är föremål för ett beslut enligt artikel 126.9 i EUF-förordningen om korrigering av sitt alltför stora underskott, ska de årliga målen för de offentliga finanserna i dess makroekonomiska anpassningsprogram integreras i beslutet om föreläggande enligt artikel 5.1 i förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott ([3]). Dessutom ska åtgärderna för att uppnå de målen i det makroekonomiska anpassningsprogrammet integreras i beslutet om föreläggande i enlighet med artikel 5.1 i förordning (EG) nr 1467/97. I artikel 10.2 a i förordning (EU) nr 472/2013 slås vidare fast att medlemsstaten ska undantas från skyldigheten att lämna in rapporter enligt artikel 5.1 i förordning (EG) nr 1467/97. Slutligen föreskrivs i artikel 10.2 c i förordning (EU) nr 472/2013 att övervakning ska genomföras i enlighet med artikel 7.4 i den förordningen och medlemsstaten undantas från övervakning enligt artikel 10.1 och artikel 10a i förordning (EG) nr 1467/97 och från övervakning som ligger till grund för eventuella beslut enligt artikel 6.2 i den förordningen.

(10) Den ekonomiska aktiviteten i Grekland beräknas nu bli mycket svagare än vad som förutsågs när den senaste ändringen av rådets beslut 2011/734/EU antogs i december 2012. Både real och nominell BNP beräknas bli mycket lägre 2015 och 2016 än vad som förväntades i kommissionens vårprognos 2015, på grund av politisk osäkerhet, avsaknad av genomförda reformer, minskade skatteintäkter, stängda banker och införande av kapitalkontroller. Kommissionen uppdaterade sin prognos för BNP-tillväxt i augusti 2015 för att bidra till förhandlingarna om det samförståndsavtal som krävdes för ett ESM-program. Enligt denna prognos beräknas real BNP minska med 2,3 % respektive 1,3 % (jämfört med en tillväxt på 0,5 % och 2,9 % i vårprognosen 2015 för motsvarande år) och sedan öka med 2,7 % 2017 och 3,1 % 2018. Denna kraftiga försämring i de ekonomiska utsikterna för 2015–2016 innebär, med antagande om oförändrad politik, en motsvarande försämring i utsikterna för de offentliga finanserna.

(11) Det uppskattas att Grekland har förbättrat sitt strukturella underskott med 16 procentenheter av BNP från 15,2 % 2009 till ett uppskattat överskott på 1 % 2014, vilket säkerställer en förbättring av det strukturella överskottet för perioden 2009–2014 som är betydligt större än kravet på åtminstone 10 procentenheter av BNP under den period som rekommenderas av rådet. Det offentliga underskottet uppgick till 3,5 % av BNP år 2014, med klar marginal inom det offentliga underskottstak på 4,5 % av BNP (enligt ENS2010) som i rådets beslut fastställdes för 2014. Utfallet för det primära budgetsaldot på 0,4 % av BNP var dock väsentligt svagare än väntat och underskred det fastställda målet på 1,5 % av BNP till följd av en kombination av faktorer, inbegripet en omsvängning i konjunkturen och den därmed sammanhängande negativa inverkan på budgetintäkterna, en mindre stram finanspolitik och ökad ekonomisk osäkerhet. Den försvagade makroekonomiska situationen i förening med tillfälliga skatteåtgärder som löpte ut under 2015 har dock gjort det omöjligt att uppnå målet för primärsaldot på 3 % av BNP 2015 som planerades i den senaste ändringen av beslut 2011/734/EU, som antogs i december 2012. De finanspolitiska målen har därför reviderats ned väsentligt, med hänsyn tagen till de makroekonomiska omständigheterna och den nuvarande budgetsituationen, för att undvika en alltför stram finanspolitik på kort sikt.

(12) Grekland kommer följaktligen att följa en ny finanspolitisk väg med sikte på ett överskott i primärsaldot på – 0,25, 0,5, 1,75, och 3,5 procent av BNP under 2015, 2016, 2017 respektive 2018 och därefter. Målen i den budgetpolitiska färdplanen är i överensstämmelse med den grekiska ekonomins förväntade tillväxt i takt med att den återhämtar sig från sin historiskt sett djupaste recession. Den reviderade anpassningsbanan innebär att underskottet i de offentliga finanserna kommer att sjunka till under 3 % av BNP 2017.

([1]) EUT L 140, 27.5.2013, s. 1.
([2]) Se sidan 27 i detta nummer av EUT.
([3]) EGT L 209, 2.8.1997, s. 6.

(13) Enligt kommissionens avdelningars uppdaterade prognos för den nominella BNP-tillväxten beräknas det primära saldot för de offentliga finanserna hamna på ett underskott på 7 631 miljoner EUR (4,4 % av BNP) 2015, ett underskott på 6 166 miljoner EUR (3,6 % av BNP) 2016, ett underskott på 4 089 miljoner EUR (2,3 % av BNP) 2017 och ett underskott på 753 miljoner EUR (0,4 % av BNP) 2018.

(14) Budgeten för år 2016 som ska antas av det grekiska parlamentet utgör en del av den medelfristiga strategin för de offentliga finanserna 2016–2019 som siktar på att uppnå en mycket betydande och tidigarelagd finanspolitisk konsolidering som ska ge besparingar på över 6 900 miljoner EUR, eller närmare 4 % av BNP.

(15) Underlåtenhet att fullfölja den slutgiltiga översynen av EFSF-programmet, de missade skuldavbetalningarna, EFSF-programmets upphörande och införandet av kapitalkontroller har skapat nya omständigheter som har lett till en ytterligare skarp försämring av skuldernas hållbarhet. Detta sammanhänger med lägre tillväxtprognoser, en nedjustering av överskottsmålen för primärsaldot, en skarp försämring vad gäller banksektorns finansieringsbehov efter införandet av kapitalkontroller, behovet av snabbare reglering av eftersläpande betalningar till följd av bristande likviditet i statskassan samt värderingseffekter som beror på eurons depreciering i förhållande till de särskilda dragningsrätterna (SDR). Till följd av denna utveckling väntas skuldkvoten i förhållande till BNP komma att uppnå 198,3 % av BNP under 2016 för att sedan sjunka tillbaka till 169,3 % 2020, 154,5 % 2022 och 115,9 % 2030 i referensscenariot.

(16) Med beaktande av denna utveckling måste anpassningsbanan för korrigeringen av det alltför stora underskottet uppdateras. Greklands åtagande rör inte enbart de finanspolitiska konsolideringsåtgärderna, utan också de åtgärder som krävs för att göra villkoren mer tillväxtfrämjande och för att minimera tänkbara negativa sociala effekter.

(17) Varje åtgärd som krävs enligt rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544 är avgörande för att den nödvändiga budgetanpassningen ska kunna uppnås. Vissa åtgärder har en direkt effekt på Greklands budgetsituation medan de övriga utgör strukturella åtgärder som kommer att resultera i förbättrad finanspolitisk styrning och en sundare budgetsituation på medellång sikt.

(18) Mot bakgrund av ovanstående verkar det nödvändigt att ändra de tidigare årliga budgetmålen och åtgärderna för att uppnå de målen. De nya årliga budgetmålen och åtgärderna för att uppnå de målen är de som innefattas i rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Grekland ska få den rådande situationen med ett alltför stort underskott att upphöra så snart som möjligt och senast år 2017.

2. Anpassningsbanan för korrigeringen av det alltför stora underskottet ska sikta på att uppfylla de årliga målen för underskottet i den offentliga sektorns finanser enligt vad som fastställs i rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544 och ska grundas på ett primärt överskottsmål på – 0,25, 0,5, 1,75 och 3,5 procent av BNP under 2015, 2016, 2017 respektive 2018 och därefter. Budgetmålens bana är i överensstämmelse med den grekiska ekonomins förväntade tillväxttakt allteftersom den återhämtar sig från sin historiskt sett djupaste recession. Den reviderade anpassningsbanan innebär att underskottet i de offentliga finanserna kommer att sjunka till under 3 % av BNP 2017.

3. Grekland ska anta och fullt ut genomföra samtliga finanspolitiska, ekonomiska och strukturella anpassningsåtgärder som omfattas av det ekonomiska och finansiella anpassningsprogram som godkänts genom rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544.

4. Grekland ska vara redo att vidta ytterligare åtgärder om det skulle uppstå risker för budgetplanerna. De finanspolitiska konsolideringsåtgärderna ska på ett tillväxtfrämjande sätt säkerställa en varaktig förbättring av det strukturella saldot i de offentliga finanserna.

Artikel 2

Detta beslut får verkan samma dag som det delges.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 15 februari 2016.

På rådets vägnar
M.H.P. VAN DAM
Ordförande